

ВІДГУКИ УЧАСНИКІВ ПОЇЗДКИ

□

Марина Райкова

{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Raykova{/gallery}

Коли я їхала на цю зустріч, я навіть не підозрювала, що все буде настільки чудово. Звичайно, кожен з нашої групи сподівався, що ми дізнаємося багато нового, познайомимося з очевидцями страшних подій, які відбувалися в нацистських концтаборах, з людьми з інших країн, які зацікавлені даною темою так само як і ми, що відвідаємо місце, де колись був Собібор.

Але ніхто не підозрював, що ми настільки переймемося самою історією, долею тих людей, які пережили або не пережили ці жахи. Навіть важко передати ті почуття, які відчуваєш, коли розумієш, що ті дерева, та земля, та дорога - це те останнє, що бачили 250 тисяч людей, йдучи на смерть проти своєї волі. Адже там були чіі-то діти, матері, батьки, чоловіки та дружини. Там були люди, які могли б після себе залишити якийсь шедевр або зіграти легендарну роль у кіно.

Яка глибока повага виникає до Філіпа Бяловіца, який був одним з повсталих у таборі, коли бачиш його таким радісним, енергійним і товариським. Саме він своїм прикладом показує, що життя – найголовніше, що є у нас. Ми повинні радіти тому, що маємо можливість робити елементарні речі, що ми вільні.

А як багато людей з різних країн ми зустріли! Всі були неймовірно доброзичливі, це сприяло спілкуванню, обміну культурою. Ми дізналися багато фактів з життя інших людей, інших релігій. Мені здається, це якраз те, чим ми повинні займатися - не забувати минулого і запобігти його повторенню у разі чого, так як кожен народ, кожна культура

по своєму цікаві, і не будь того чи іншого, світ втратив би частинку себе.

Хочеться сказати велике спасибі всім організаторам цієї зустрічі . Це було здорово. Ви не тільки привернули увагу до цієї теми, а й примножили нашу зацікавленість. Багато речей було переосмислено, і зараз, особисто мені, хотілося б пов'язати своє майбутнє з проектами такого роду.

Поліна Пензіна

{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Penzina{/gallery}

Мне очень понравилась наша поездка в Польшу, потому что я смогла пообщаться с людьми из разных стран, узнать много нового об их культуре и традициях, да и просто получила огромное удовольствие от общения со сверстниками. Поездка оказалась очень познавательной.

Влодава – замечательный город, очень красивый и живописный, а люди – приветливые и дружелюбные. Во время экскурсии мы посетили православный храм, католический костёл и синагогу. Меня поразило богатое убранство костёла, оно напомнило мне средневековый замок. Вечерами мы сидели у костра и пели песни. Я почувствовала удивительное единство с ребятами из других стран.

Меня очень впечатлил рассказ Филипа Бьяловиц о том, как он находился в концлагере Собибор. Я не представляю, как человек, который пережил подобное, смог остаться настолько жизнерадостным и улыбчивым. Это было так здорово и до мурашек трогательно, когда перед тобой стоит старенький дедушка в неизменной шляпе и поёт свою любимую песню.

Когда нас привезли на мемориал, который находится на том самом месте, где был Собібор, я почувствовала особую тяжесть на душе. Жутко видеть этот железнодорожный тупик, платформу, на которую прибывали евреи, идти по дороге к памятнику и сознавать, что по этой самой дороге люди делали последние шаги в своей жизни, смотреть на деревья и понимать, что в этом самом лесу сбежавшие узники прятались от погони. Узнав о том, в каких условиях люди находились в концлагерях, и побывав в таком месте, начинаешь понимать, каким тяжёлым испытаниям они подвергались, и какой силой воли и духа обладали. Ещё я приобрела много новых друзей. Поездка в Польшу оставила массу впечатлений - от тёплого приёма поляков.

Ігор Горбенко

[{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Gorbenko{/gallery}](#)

По приезду домой в Украину, в город Харьков, я точно осознал и осмыслил, что такое Собібор - тихое и печальное место, которое находится в лесу. Задумываешься, когда ступаешь на эту землю, ставишь свои ноги на асфальт и мысленно думаешь, что ступаешь на чьи-нибудь части тела лежащих под этой землей, погибших людей в годы войны.

Когда я побывал в этом месте Собібор, я понял, что недостаточно было читать про это, смотреть фильм. И плохо представлял все ужасы, через которые прошли эти погибшие люди. Но когда на нашей встрече выступали оставшиеся в живых узники, рассказывали нам о своих мучениях, горе и плакали, то мы плакали вместе с ними. Моё сердце наливалось кровью. Я только представил, как над ними издевались фашисты, делали опыты. По всему моему телу бегали мурашки и бил озноб, пронизывал ужас от всего происходящего. Что пришлось пережить и выстрадать этим людям? Я искренне рад, что они живы, здоровы – хотя и прошли через ужас войны.

Теперь я расскажу о нашем сборе в отеле. Мне очень понравилось. Хорошая организация, всё по расписанию, мы все придерживались распорядка дня. Хорошие грамотные кураторы этого проекта. Было очень много ребят и девчонок из разных стран:

Германия, Польша, Голландия, Россия, Австрия, Беларусь, Израиль и мы с Украины. Все пели песни, рассказывали о своей стране, показывали презентации, задавали вопросы, что мы знаем о их странах? Обменивались сувенирами. Мы так подружились, что нам было тяжело расставаться. У всех была мечта, когда–нибудь встретиться опять, не было преград с языком. Все друг друга понимали, хотя и были все с разных стран. Наши друзья многое узнали о нашей стране – Украине, но больше всего о нашем родном городе Харькове. Я очень рад, что мои родители дали мне возможность съездить в Польшу, и узнать многое для себя. Я благодарен им за всё!

Ксенія Ковальова

{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Kovaleva{/gallery}

«Сміливість? Відвага? Відчайдушність? Я не знаю, що повинні були відчувати в'язні Собібору», - розповідає Філіп Б'яловец, один з останніх, хто вижив у таборі масового знищення євреїв під Влодавою – Собіборі.

Мені випала можливість поїхати до Польщі, щоб проинятись глибокою трагічною тематикою Другої світової. Дивовижна атмосфера панує тут. Я до останнього була впевнена, що неможливо зібрати стільки різних національностей під одним дахом та забезпечити при цьому теплу атмосферу. Але на практиці все виявилось інакше. Уперше я зустріла іноземних учасників ще по дорозі на Влодаву. Після прибуття в аеропорт Варшави до нас приєдналась група з Ізраїлю, а потім і решта, серед яких: голландці, німці, росіяни, білоруси, австрійці. Ми всі бачили одне одного вперше, але вже за дві години подорожі стали добрими приятелями. Зараз, на третій день, вже ніхто не розділяє одне одного за національністю, ми всі стали справжньою родиною. Спільна мова для нас – англійська. Окрім дружньої теплої, навіть родинної атмосфери, ми обговорюємо і нашу спільну сумну історію. У нас різні втрати, які неможливо порівнювати, різне бачення та ставлення до історії Другої світової війни. І тільки тут, мабуть, всі чесно говорять про те, що вони відчують, обговорюють долі людей, тому що історія – вона була, і говорити про неї треба в будь-якому випадку, щоб уникнути повторення. Щоб проинятись духом тодішніх подій, кожна країна представляє презентації про людей, в житті яких був Собібор.

Ця поїздка змінила мене, я думаю, що не зможу вже уявити своє життя без тих, кого зустріла тут.»

Ольга Валійова

{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Valyeva{/gallery}

Я хочу поблагодарить каждого человека причастного к организации этого прекрасного проекта о Собиборе. Я была поражена историей лагеря смерти в Собиборе и я действительно рада, что мое поколение заинтересовано в ней.

Я узнала и увидела много новых вещей, которые расширили и углубили мои знания. Однако самым запоминающимся событием для меня был просмотр в кинотеатре фильма «Побег из Собибора», который настолько четко передает все события, что кажется, что ты оказался на месте событий. На протяжении фильма тяжело сдерживать слезы, чувствуется боль и страх людей, поражает, как желание жить способно победить все.

Также большое впечатление на меня произвела встреча с одним из сбежавших из Собибора – Филиппом Бьяловицем. Он рассказал всем о страшных событиях того времени, о том, как жили люди и что делали для того, чтобы выжить. Для меня была большая честь встретить человека, который прошел через такие испытания.

Я считаю и надеюсь, что все будут помнить и уважать эту историю.

Антон Цейко

{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Ceyko{/gallery}

Мне очень понравилось находиться в Польше. Это прекрасная страна с невероятной культурой. Мы были в компании с людьми из разных стран, но лучше всего мы общались с поляками. Невероятная атмосфера в нашем отеле!

Но самое важное событие – это встреча с одним из выживших в лагере смерти Собибор. Было интересно послушать о его жизни, о самом лагере, послушать, как прекрасно он поет любимые песни.

Анастасія Томілко

{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Tomilko{/gallery}

Основной причиной, почему мы все съехали сюда во Влодаву, было ознакомиться с историей лагеря смерти Собибор, провести дискуссии на эту тему. Нам дали шанс услышать о тех событиях от самого их участника – Филиппа Бяловица. Я думаю, встреча с этим человеком – самое важное в нашей поездке. Каждый из нас был заинтересован услышать «живую историю». Когда мы беседовали с ним, ощущали атмосферу страшных событий в Собиборе. Эта неделя дала нам много ценных знаний, общения друг с другом, знакомства с другими культурами, практики английского. Хочу поблагодарить всех за эту чудесную возможность.

Людмила Григорівна Лисенко – Директор музею «Пам'ять», викладач історії школи №160 м.Харків

[{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Lisenko{/gallery}](#)

□

□

□

□

□

Ірина Миколаївна Крилова – Голова Харківського осередку МГО «МФ «Взаєморозуміння і толерантність»

[{gallery}Projects/molod_obmin/sobibor/portPhoto/Krylova{/gallery}](#)